

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Éves előfizetés díjára: 12 h. 1200 Ft.
Féléves előfizetés díjára: 6 h. 600 Ft.
Három hónapos előfizetés díjára: 3 h. 300 Ft.
Egy hónapos előfizetés díjára: 1 h. 100 Ft.
Egyes szám ára: 100 Ft.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivételként
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezsa-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vételére
adására vagy megőrzésére sem
vállalkozik.
Előfizetők és hirdetőik a kiadó
hivatalhoz forduljanak.

XIII. évfolyam 144. szám.

Nagyvárad

Vasárnap, 1917 június 24.

A H. T. és a cséplőgép.

— Fővárosi levelezőnk től. —

Budapest, június 23.

Gazdakörökből hallok a következőket:

A gazda dolgozott egész tavaszon és nyáron át, fizette a gazdasági munkához szükséges fizetendőket, utána járt az utánajárandóknak mindenféle lehetetlen központnál, keresztülvergődött ezerféle rendelet, központ, hivatal, formáság elképzelhetetlen tüskés drótakaoályain és mikor kézen van a termés, odaáll a cséplőgéphez a H. T. és elszedi a termést, maximált áron, a gazdának pedig hagy havi 15 kilogrammot.

Igy írja ezt elő a legujabb miniszteri rendelet. Pár hónapja valami pihent agyvelőben megszületett a szabadalmazott bölcsesség: rekviráljunk a cséplőgépnél! és mindjárt meg is valósítják a kitünőt eszmét.

Ennél nincs egyszerűbb valami. Tetszik tudni, Magyarországon csak a magyar gazda az, akit erélyesen fölön kell csipni, nehogy kijátsza a hatósági rendelkezéseket. A magyar gazda ott van a lövészárkokban tizenhétől 50 éves koráig. Irodától nem kerül ki belőle. A gazdának elrekvirálják a lovát, a szekereit. Rekvirálták eddig is a termését és visszaadták neki majdnem dupla áron azt, amit vetőmagának visszaadni jónak láttak. Sertést nem arthat, mert a korpát központositották, tehát korpát a gazda számára nincs. Aki vagonszámba adott

át becsületesen gabonát a H. T.-nek, az egy félzsák korpát sem kapott a saját termésü gabonája után sem. Most aztán nehogy egy szem gabonával több maradjon neki, mint amennyit a H. T. felmentett szakközege, bizománya vagy mi a csudája meghagyni jónak lát, rekvirálnak a cséplőgépnél.

Hát hiszen ezt is le lehetne nyelni; mint a háború sok minden egyéb baját, kiheverhetnők valahogy a H. T.-t is. Csak az nem megy sehogy a magyar ember fejébe, mire való ez a drákói szigor éppen csak a magyar gazdával szemben?

A közönség lisztadagját nem fogják feljebb emelni a nagyszerű újmódi rekvirálással annyira, amennyivel jól lakhassunk. A lisztes üzletek előtti ácsorgást egy fél órával sem fogják megrövidíteni. A hatósági lisztüzletek alkalmazottai hajszálnival sem lesznek szolgálatkészebbek, neveltebbek, kevésbé gorombák és pökhendiek. De a gazdát nyakon csipik mindjárt a cséplőgépnél.

Ha a községerkinti egyenlő szavazati jog mellett a kormány programjába vette volna egyéb téren is az egyenlőséget, mindjárt most volna alkalma a gyakorlati megvalósításra. A gazdát ráncba szedik mindjárt a cséplőgépnél. Következék hasonló jó másutt is. Tessék a szövetségárknál Ausztriában rögtön a szövögépnél rekvirálni a szövetet és maximális áron forgalomba hozni. A cérna ára ugy felhízott, hogy abból kötelet lehetne venni. Tessék rekvirálni a cérnát az osztrák cérnagyárakban és maximális áron átadni a közönségnek. A cipőgyárak, hála a Bórközpontnak, horribilis nyereségeket raknak zsebre. Miért nem rekvirálják a cipőket a gyárban? Miért legyen minden dobuteai papirtalpu cipőszatócs virilis és háztulajdonos, ha néhány-szor le is csukják árdrágításért? Szerszámot, gazdasági eszközöket a gazda rémséges magas áron tud beszerezni, ha egyáltalán hozzá jut. Miért nem rekvirálják és maximálják azokat az eszközöket is, amelyekkel a gazda a rekvirált és maximált termékeket előállítja? Rekvirál a H. T. csizmát, ruhát, kaszát, kapanyelet, kocsikenőcsöt, tüzelőt a gazdának?

Hja, mondják erre, nem lehet mindent rekvirálni, mert akkor a gyáros egyszerűen becsukja a boltot. És ha a gazda is erre a gondolatra jut?

A mint a H. T. egész működése a többi gazdasági vonatkozású központtal együtt hibás irányban halad, épp olyan elhibázott a legujabb rekvirálási rendelet is. Zaklatást, bosszúságot okoz és egyáltalán nem lelkesíti a gazdát arra, hogy a jövő évben fokozott munkával igyekezék földjét megművelni. Ellenkezőleg. Elkéseredés fog fakadni a rendelet nyomában, más semmi.

Pedig az új miniszterelnök azt mondotta, hogy a termelést fokozni kell, hogy a termelőket lelkesíteni kell minél fokozottabb munkára, hogy ebből a célból őket munkájuk megerdemelt jutalmához kell juttatni. No bizony szép jutalom —

Markovits és Weinberger cégnél, Bémer-tér.

Modell blousok óriási választékban és rendkívüli olcsó árban, valamint selymek szövetek és mosó kelmék méterenkénti olcsó eladása megkezdődött.

Allandó újdonságok kéz női connecti alsó szoknya, miedervédő, kész fehérneműek, harisnyák, nap- és esernyők kaphatók. Szabóműhelyében rendelésre a legjobb női ruhák készülnek. Telefon 11-09.

Egyes szám ára 12 fillér.

a H. T. vigéce, aki a cséplőgépnél tartja a zsákot és el is viszi, míg a gazdának felkopik az állát!

Eddig is a H. T. és társai sok zavart csináltak. Rekvirálni tudtak, de a mi főfeladatuk lett volna: a termelés fokozását elősegíteni, no abban ugyan nem brilliroztak. Nem is csoda. Egy ország termelését irányítani: ahhoz valamivel több tudás kell, mint a mennyi a H. T. vázsonyvállalás nélkülözhetlen ügynökeibe szorult.

Itteni gazdakörökben felmerült a gondolat, hogy mozgalmat indítsanak a rekvirálási rendelet módosítása iránt, ezzel egyidejűleg pe-

dig követelni fogják, hogy a H. T. a Korpaközpont és más gazdasági vonatkozású központok személyzete kicséréltesse és vigécek helyett gazdák nyerjenek ott alkalmazást. Ha már ezeket a központokat a háborúval együtt el kell szüntetnünk, legalább olyan emberek legyenek ott a tisztviselők, a kik szakemberek, gazdák, a kik termelők.

Ha a Cipőközpontba nem ültettek vasuti baktéreket és a Bőr központba harangöntőket, miért kell a gazdasági termelés irányítását gazdák helyett nagyon kevéssé előkelő időgenekre bízni?

A városi cipőjavító-műhely.

Ezer cipő javítására rendezik be.

Lukács Ödön főjegyző a városi cipőjavító műhely létesítése iránt erőteljes akcióval indított meg a elhatározta, hogy őssze meg nyitassa az üzemet. Ifjabb Mónus Sándor cipősemmesteri részletes javaslatot kívánt arra nézve, hogy a szükséges műhely felállításra milyen módon volna keresztülvihető. Mónus Sándor, aki szakember a téren és saját műhelyének fejlesztésével példát adott közhatalu üzemi létesítésre, a következő emlékiratot nyújtotta be:

Tekintetes Közélemezési Hivatal!

Alóírott azon megfizetendő megbízásnak, hogy egy városi javító- (cipősz) műhely felállítása és berendezése végett Budapesten az ilyen, illetve hasonló műhelyeket a azok berendezését tanulmányozom, Ujvári István-nal eléget tettem a a következőkben lésszem meg jelenlésemet:

Budapesten meglátogattuk a technológiai iparmuseum által rendezett fatalpáló tanfolyamot, a rokkant, katonákat képző intézetek cipőcipőipari műhelyét, továbbá a katonai anyaggyártó állomás (Bergamelle) javító-műhelyét. Itten városi üzemet azonban nem találtunk és Gauc Károly dr igazgató ur felvilágosítása szerint nincs is.

Fatalp.

A látottak és tapasztaltak alapján jelentem, hogy egy ilyen üzemi felállítástól nagy eredményt várni nem lehet, mert ami olcsó, a fatalp alkalmazása ócska cipőhöz nagyon kedvezőtlen, nagy szakmudást igényel és ócska cipőknél nagyon kevés ideig tart, mivel annak felállítására csak a vaszögekkel történhetik. Most már a legkisebb kopás következtében a falécek valamelyike kiesvén, a vaszség a cipő belsőjébe hatol, ami a lábára nézve komoly kényelmetlen, de veszélyes is. **Fatalpot csak jó talpu cipőre lehet sikerrel alkalmazni.** (Ugy, mint katonáknál.) És az óka, hogy a kőönység nem akar vele megbarázdolni. **Erős munkáscipőkre azonban alkalmazható.**

Bőrtalp.

Elsődlegesen különösen a városi közönység fogyasztásánál pótolhatatlan a bőrtalp, bármilyen gyenge, ragasztott vagy hulladék alakjában, amit erőlyes utánjárásai részben be is lehetne szerezni a bőr beszerzési részvénységétől a városnak, ugyan ezért a tervet elkészítésénél erre vettem a fő súlyt.

Munkaerő.

Legnagyobb nehézség a megfelelő mun-

kaerő megszerzése, mert a miatt a katonáknál is bajok vannak; mikor már az illető valamennyire beletanul, jön egy újabb sorozás és a használatos munkaerő az úcsmből kiesett. Csak a foglyokra a katonai munkás győőkerestől kikért munkásokra lehet számítani.

Felszerelés.

Tisztelettel jelentem, hogy a városi üzemi részére szükséges felszerelések és anyagok nagy részben helyben beszerzhetőek.

Az üzemi felállításra és berendezésére vonatkozólag mellékelve csatolom a szükséges eszköz leírását, továbbá egy tervezetet, 1000 pár cipő javítá át véve alapul. A tervezetbeni számításokban nem vettem fel az üzemi helyének bérét, a fűtést, világítást és az üzemi vezető tisztelődiját, mivel ezekre vonatkozólag tájékozva nem voltam. Midőn megjelöltem, hogy ezen üzemi felállításra a helybéli cipősekk nagy mérvű elősegítését fogja kívánni.

Kiváló tisztelettel vagyok:

Ifj. Mónus Sándor.

Árztetés: 1 pár férfi cipő felselés 41 K, 1 pár férfi cipő talpalás 16 60, 1 pár férfi cipő sarok 6 20, 1 pár női cipő felselés 35 50, 1 pár női cipő talpalás 13 50, 1 pár női cipő sarok 5 20, 1 pár fiu cipő talpalás 35 50, 1 pár nagygyermek 13 50, 1 pár kislányka cipő talpalás 35 50, 1 pár nagygyermek cipő talpalás 35 50, 1 pár gyermek cipő talp 30 az nagyság számig 7 50, 1 pár gyermek cipő sarok 3 00, Fatalpak 7 50 K.

Lukács Ödön főjegyző a javaslatot átvette, köszönetét fejezte ki Mónusnak gondos és hasznavehető munkájáért a elhatározta, hogy a jövő hó végeztével megnyitja a városi cipőjavító műhelyt.

Együttal egy ruhabeszerező üzlet felállítását vette tervbe a munkások és kismemberek számára. Szóval fog beszerzeni a szel a ruhahasználatot letéri.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet mindennap elfogad jegyzéseket a hadiköcsönre. Jegyezhetnek azok is, a kik nem tagjai a szövetkezetnek. Vidéki jegyzéseket is elfogad és levélteli megkezdésre azonnal válaszol a Népszövetségi Hitelszövetkezet igazgatósága (Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5. sz.)

A Nagyváradi Takarékpénztár fejlődése.

Érdekközösségbe lép a Pesti Első Hazai Takarékpénztárral.

Megemlékeztünk már arról az akóról, mely a legrégebb pénzintézetünk, a Nagyváradi Takarékpénztár további fejlesztését és ezzel Nagyvárad pénzülcének újabb erősödését jelenti: a Nagyváradi Első Takarékpénztárnak sikerült szorosabb érdekközösséget létesíteni az ország egyik legerősebb központi pénzintézetével, a Pesti Hazai Első Takarékpénztárral.

A Nagyváradi Takarékpénztár igazgatóságának előrelátását és kereskedelmi érséket dícséri ez a megszabású akció, mellyel a Nagyváradi Takarékpénztár és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár között létesítendő szorosabb érdekközösséget megvalósították. A folyó hó 28 ára összehívott rendkívüli közgyűlés van hivatva az igazgatóságának a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel kötött megállapodását jóváhagyni. Erte- zülésünk szerint a most kibocsátandó 150 db 4000 korona névértékű új részvényt 5000 korona árfolyamon a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület veszi át.

Ezen kibocsátás által az alapítók 4 800 000 koronáról 5 400 000 koronára, összes tartalék- alapok pedig 1 044 441 K 89 fillérra emelkednek.

Ezen a rendkívüli közgyűlésen fogják a megállapodás értelmében szükségesé vált alapszabálymódosításokat szakszerűen. Természetes dolog, hogy most már a Pesti Hazai is képviselve lesz a Nagyváradi Takarékpénztár vezetőségében; a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület részéről az igazgatóságba Gröner Tivadar igazgatót, a felügyelő bizot ságba pedig Milos György igazgatót fogják megválasztani.

Amidőn ezen pénzügyi művelet főbb pontjait ismertelték, kiemelték annak különös jelentőségét, hogy egyrészt sikerült a Nagyváradi Takarékpénztárnak teljes önállóságának fenntartásával egy ilyen érdekközösséget létesíteni, másrészt éppen ezen érdekközösség közelebb hozta piacunkhoz országunk ezen egyik legnagyobb és leghatalmasabb pénzintézetét.

Az a körülmény, hogy a Pesti Hazaival való érdekközösség létesítése mellett a Nagyváradi Takarékpénztár teljesen fenn- tartotta önállóságát, legkésebb bizonyosága ama legrégebb pénzintézetünk kiváló se- lidtségének és erejének; ezen az uton lehet a vidéki pénzintézetek a verselőjét a fővárosi nagy intézetekkel való összeköttetéssel szem- ben legyőzni.

A nagyváradi Takarékpénztárnak a há- boru utáni időkre szóló s a fokozottabb hi- teligények és nagyobb szükségletek kielégít-ésre szolgáló eme felkészültségét örömmel üdvözljük és reméljük, hogy piacunk jó- hirnévének előmozdítását nagyban elő fogja segíteni.

* Nyári himzett ruhák és Blou- nok! Kézimunka különlegességek. Etamin, Granadin és Sidára himzevel Kalocsai háziipar csodaszép remekei megérkeztek és megtekinthetők Czillér Imre nagyráadásában

József Ferenc főherceg elutazása.

Gróf Széchényi Miklós püspök tiszteges vendége, József Ferenc főherceg, tegnap a honvédelmi miniszter által Kratochwil Károly ezredes kíséretében. Negy órét tartott a fiatal királyi herceg, ő tüzte fel azokat a bronzérmeket az Isonzó mellől jött hősek mellé, amelyeket az ezredparancsnoknak van joga adományozni, de eddig még nem volt alkalom nekik átadni a kitüntetését. A rohamos csapatok vihart látott katonáinak adományozta ezeket az érmeket a főherceg szeretett volt nevelője, szentkereszthegyi Kratochwil Károly ezredparancsnok, s a főherceg kedves figyelmét tanúsította a kiváló katoná iránt, amikor a nagyváradi szoborleleplezés igazi díszének, az Isonzó mellől érkezett hőseknek sajátkezűleg tüzte fel az érmeket néhány meleg, komoly s lelkesítő szó kíséretében.

A megható ünnepély végestével a főherceg az Aldozatkésztség szobrának leleplezéséről felvett filmet nézte meg a mosiban. Leikes éljenzéssel fogadta ki a tömeg a kedves főherceget, aki Széchényi Miklós gróf püspök, Brém Lőrinc kanonok, Kratochwil Károly és Obrincsik István ezredesek, Cziffra Kálmán dr. főispán, Rimler Károly polgármester kíséretében egy emeleti páholyból nézte végig a filmet, a melynek során látszott a hősiesség, s ott volt a négyes honvédek rohamos csapata Ungár hídgyal vesztésével s a honvédsáskas, melyet a főherceg szemléje alkalmával megdicsért.

A főherceg meghallgatta Bihari Ákosnak, a legszébb magyar beszédű színésznek szavát. A főherceg a tiszteletben egyenesen Bihari Ákoshoz lépett s így szólt szeszletes magyar nyelven:

— Igazán szívemből gratulálok, mert meghatóan szép volt. Ön nagy művész s gyönyörűen ad elő.

— Boldogan és elzártan köszönöm tiszteges uram, mondta Bihari, kinek kezét, a főherceg melegen megmozdította. Azután megkérdezte:

— Ki a gyönyörű költemény szerzője?

— Sas Ede, felelte Bihari s bemutatta a szerzőt, kinek a főherceg szintén gratulált s kezét nyújtott.

Az ünnepély után a főherceg egyik kórházba hajtatott s a betegeket egyenként megszólította.

Délben szűkebb körű ebédet vett részt Széchényi Miklós gróf püspöknél, amelyen jelen voltak: Kornhaber Adolf és Sigler Konrad altábornagyok, Cziffra Kálmán dr. főispán, Rimler Károly polgármester, Brém Lőrinc kanonok és Schriffert Béla püspöki szertartó.

Délután otthon maradt a főherceg, fá-

radt volt és hallgatag. Később Karácsonyi János dr. püspök kereste fel a főherceget, akivel élénk diskurzust folytatott történeti kérdésekről.

A Magyar Történelmi Társulatban ugyanis egy bizottság alakult, a mely a Habsburgok oklevéltárának kiadására vállalkozott. E bizottság elnöke József Ferenc főherceg. Értendő tehát, hogy a főherceg a Magyar Történelmi Kutatók kiadásának kérdéséről, s ezen kutatók kiadásának jelentőségéről tájékozódott a tudós püspöknél.

Azután Fráter Györgyre terelte át a beszédet. Ugyesenovits Fráter György váradai püspök volt s ennek tragikus sorsa a főherceg érdeklődését felkeltette.

— Varnak-e Nagyváradon Fráter Györgyről adatok? kérdezte a tiszteges vendég.

— Fráter György, míg itt volt, felelte Karácsonyi János dr. püspök, unokaöccsét elhozatta Horvátországból s gazdaságtudó vagy iszapnára tette. Arról vannak leveleink. De maga Ugyesenovitáról, miután Alvincen ölték meg Castaldó emberei, nem rendelkezünk adatokkal.

— A Magyar Népregek hol és merre vannak összegyűjtve? kérdezte a főherceg, aki bizalommal fordult a tudós püspökhöz.

— Gyulai Pál, Arany László népköltési gyűjteményekben, Mezőségi népmesegyűjteményében, Sebastyén Gyula „Magyar-Hun monda” nevű könyvében.

Azután a főherceg terveire fordult a beszéd. Három alapviszágja van József Ferenc főhercegnek, s most az államtudományi doktorátusra készül. Ezt szeretné letenni. Sokat emlegette tanárát, Földes Béla dr. és Kmety Károly dr. Ha visszáját letezi a magyar honfoglalás történetével kíván foglalkosni, s a Habsburg korzakkal kutatókat fogja tanulmányozni.

Délután 5 óra 20 perckor utazott el a főherceg Nagyváradról. Az állomáson Kratochwil Károly ezredes, a főispán, a polgármester és Vársdy Ignác h. állomásfőnök voltak jelen.

Ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Fügőny, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógárában Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14—69.

* Urasági inast keressék jó fiattással
Cím: Uri-utca 12. sz.

A Vörös-Kereszt Péter-Pál-napi gyűjtése.

Már csak néhány nap választ el bennünket a Vörös Kereszt Egylet nagy akciójától, amelyet a háborús kiadások következtében erősen megapadt központi alapok gyarapítása érdekében indít és ismerve a helyi városi választmány vezetőségének agilitását és ötletességét erős a meggyőződésünk, hogy a gyűjtés a legszebb eredménnyel fog járni.

A már ismert program a legszebb reményekre jogosít, mert a kereskedőtől és magáncsoktól igen értékes ajándékokat kapott a Vörös Kereszt s az ajándékok szaporodnak óráról órára s így nagy esélyeik lesznek a sorajgyek birtokosaik szebbnél-szebb nyereményekre.

Ugy a fiúk, mint a lányok futóversenyére igen sok a jelentkező. A párnaharajnokai szintén bevezettek, sőt a szákbafutásra is jelentkeztek már többen.

Élénk érdeklődést kelt azután a futóverseny tojás kanállal és nem kevésbé a kakasviadal is.

A birokverseny győztese a kiválóan becses díjon kívül elismerő oklevelet is fog kapni.

Jóízű móka lesz a háromlábúak versenye és bizonyára sok derült percet fog szerezni a közönségnek az öreg emberek és asszonyok futóversenye is, mely utóbbira vig kedélyű öreg urak és hölgyek jelentkezését még mindig sajnálva vesszük a rendezőség.

A délután 3 órakor induló sorsjátékra már csokkal előbb kaphatók lesznek a sorajgyek és mert sok a nyereménytárgy, akadhat olyan nyerő is, aki egy sorajgygyel több nyereményt is csinálhat.

A délelőtti folyamán városunk előkelő uritársaságának urnái vállalkoztak a ropogásra sült sósifli árusítására, amelyre bizonyára jól fog esni a frissen csapolt Dreher sör. Az egész napot különben urna és persely gyűjtés tölti be, majd itt, majd ott hangzik fel a ketonazene, amelyet a 4 ik honvédgyalogezred zenekara szolgáltat.

Lesznek hűsítő sátrak, egész hegyórlásai a cukrászművészet minden remekének és a soklátni és élvezni való után a napot egy confetti-csalának kedves igalma fejezi be. Az urnákhoz és a perselyekhez beosztott urhölgyek névsorát az eredmény bejelentése után adjuk, amikor bő alkalmunk lesz megköszönni Nagyvárad társadalmának és mindenkiünk közreműködését, amelyet a nagy ügy és magasztos eseme diadalra juttatása érdekében kifejtési szives volt.

A Péter Pál napra tervezett mulatságos látványosságok és felvonulások között igen érdekesnek ígérkezik az Ordögök és Bosorkányok harsa, ennek kivételéhez 1530 leány és fiatalember szükséges.

GLOBUS MŰINTÉZET

előbb Bihar-nyomda részvénytársaság

PAPIRNAGYKERESKEDÉS

AUGUSZTUS HÓ
1-ÉN NYILIK MEG.

TELEFON
49.

Nagyplac-tér. Kugler ház.

Kő- és könyvnyomda, vonalzó-intézet, könyvkötészet és üzleti könyvgyár üzemét megkezdte.

Tekintettel a nemes célra, amit a Vörös-Kereszt Egyesület maga elé tűzött, felkérem azon fiatal embereket és leányokat, kik ezen igen tréfás jelenetben eszüközni óhajtanak, hogy nálam legkésőbb szerdáiig jelentkezni sziveskedjenek.

Megjegyzem, hogy a tréfás jelenet 7 óra után lesz, amikor az esetleg téletekben elfoglaltak már szabadok lesznek.

Diósy Ferencé.

Belányi Imre levelei Konstantinápolyból.

Belányi Imre mérnökhadnagy Konstantinápolyba érkezvén: sietett negyváradí jóbarátait felkeresni néhány meleg sorral. Lévelésből érdekes a következőket közölni:

Május 20.

Kellemes ut után a pompás balkán vonaton megérkeztem a török fővárosba.

Dacára, hogy most Besszi és a mi kedves Budapestiakat láttam, megremegett, mikor megint a perai új hídra állva meg pillantottam az ája Sotit, a a többi senek mintájára épült mecsét körvonalait. Kívált a Sulejman mecsét óriási méretével szinte rákönyököl az Aranyszarvra és dominálja a látóhatárt.

Lábam alatt társis eszél a tenger. Alah végzetében megnyugodva irányítja vitorlájá járművét a muzulmán hajós, egész természetesen feléje, hogy az az utat, a mi a melléte elurranó német motoros csónak Haidir Pasádj vagy Sekuturijg tizenöt perc alatt fog megtenni, s hoz neki három órára lesz szükséges.

Körülnétek, kik járnak a hídon? Európai öltözeti emberek jönnek dívalos ruhában, csak egyik-másikon látszik meg a keleti jelleg, nagyobb része lehetne bátran angol vagy francia esetleg magyar, nem is szólva a zsidókról. A másik pillanatban az eseregny éj meséit látom megjelenítve, sorban jönnek: a jámbor halász, a csalfa árus. Majd bájos libbenéssel kedves jelenés következik. Legelőször pirol lábam a főtűnök Egyenlő festőjea kigondolt ruhájában libben el mellett a török nő. Pátyola amugy is állású, de azért csak igazán egyet rajta s mint hogy véletlenül előkerül alóla a gyermekes kerek arccosa, s két natv, csodálkozó fekete szem tekint rám, minden kacér sag nélkül, de annál több őszinte kíváncsisággal.

Ázsia felé egyelőre nem megyek tovább. Nem engednek.

Nem vagyok még elég erős, mondja a doktorkánk, a tüdőm kiűdenek egy közelben fekvő bájos üdülő helyünkre.

Jól esik a sok méltatlanság után, ami az embert elvill foglalkozás közben egészen elvettén át éri, látni, hogy katon.inknál milyen gyöngéd figyelem kíséri annak egész működését, aki kötelességét teljesíti. Ez az újabb bajtársi figyelem egészen meghatótt.

Május 25.

Még mindig itt vagyok, várom, mikor megy a transzport. Az idő kiderült, ideje volna, hogy menjünk, mert most már bizonyára napról napra melegebb lesz. Ma még aránylag hűvös van. A tegnapi szép napot felhasználtam arra, hogy a Staabsin genieur hajóján felkeressem. Kis gőzzel utastam be a Bosporusba, a melyet mindenféle orvóditásokkal tets építve gondoltam. E helyett mindkét oldalon pompás, sok helyütt vadregényes növényzet között nyarsió telepek vannak úgy az európai, mint az ázsiai parton.

A festői környezetet még emelik a várromok, melyek még Konstantinápolynak a török részéről történet megészállása alkalmá-

ból épültek, s most az anyéssal áldozatai gyaragát omladoznak az idő és kivált a romokat sűrűn belepő borostyán pusztító hatása alatt. Asért nyaralnak a kospolliak orrefelé, mert itt a Feketetenger felől mindig északi szél jár, s így nyáron nagyon kellemes. Most kissé hűvös volt. A mi legjobban meglepett, az az volt, hogy a szorosban erős áramlatban folyik a tenger a Feketetengerből a Földközi-tenger felé, úgy a kis gödör ugyancsak kerszi a helyeket, a hol az áramlás nem a legnagyobb.

A hajóhoz érve, ott ismerősöm, akit telefonon értesítettem, már várt. Igazán önbizalmomat nyerem vissza, mikor látom, hogy vadidősen emberek, mint es is, határozottan barátságos mutatnak irántam. Visszajövet, egy német őrnaggyal utastam, aki biztosított afelől, hogy mulattató társalgásom. Közben olyan gyorsan telt el az idő, hogy észre se vettem, hogy megérkeztem.

Visszatérve a Staabsin genieurra, a hajón megcsodáltem, kettőnk részére külön terítették egy macskaszatálnál, mert a többiek ebéd után voltak. Az ebéd igen egyszerű volt, de jó moseli botunk volt, ami megvigasztalt. Ebéd után megnéstem a hajó gépeit, turbináit, kapcsoló szerkesztéit Mondanom sem kell, mennyire érdekelt minden. Három órákor his motorosokra ülünk s elszakatolunk vele Terápiába, ahol a német nagykövet kertjében sétáltunk. Ebben a kertben fastól környezetben vannak eltemetve azok a németek, akik a környéken a háboru áldozatai lettek. A legnagyobb demokrácia szerint együtt fekszenek Goltz pasával, egy nagykövet, egy matróz, egy zivér, egy repülőhadnagy, egy infanterista, egy matróz egy "U" hajóról, egy szászados stb., szerencsére mincsenek sokan. A sírokat díszes növények veszik körül, mögöttük sziklás magasztal, alattunk a sajjázkó Bosporus. Hosszú tartosóknak szép világos s fontos környezet. Azután az Officiáltheimben teátunk. — Egy német megázkörő nyaralója az, művészi képekkel, kiűdenen burokozva, egy pl. ez uriz ba tíz tíz műmunka, fekete vasfából készíve, könyvtár, könyvborandésés, szervicés s ilaték rendelkezésére. A kilátás a Bosporusra nyílik. A tenger víze itt már a Feketetenger seínét képviseli, egészen sötétlék, míg Kospoli mellett világoszöld. Ha egy föltűnök emelkedő dombra felmentem volna, láthattam volna a Feketetengert is, de erre gpenge lábammal nem vállalkozhattam. Annál szivesebben tettem egy óri sőtát vissza a hajóra csupa nyaralótelepen át, az utakat mindenütt platánok szegélyezik. Sok ciprus, kinei fenyő, a kertekben sok pálmaz, mind épen virágzik.

Hat órákor a hajón megvacsoráztunk, megittunk kettőnk két üveg moselit, s nyolckor bucsút vettünk vadidősi gazdánktól, a ki megígértette velam, hogy ha megint Kospoliba visz az után, okvetlen adjak jelt magamról. Visszatérve az őrnaggyal utastam, akit emittettem a este fél tízre jutottan vissza szállodai lakásomba. Legjobban örülök, hogy fognak pukaadni dírbekri társaim, ha ezt nekik elmesélem. Sánta hallom már, hogy fogja Schallerubert mondani: Jó, jó, de hogy jöttél te ehhez? Éa mag azt fogom feladni: A magyar embernek vele született szeretetreméltóságával. Ez nagy hecc lesz, mert egyedüli magyar lévén, mind nekem fog rontani.

Legújabb füzőket legolcsóbban
Kesztenbaum Juliskánál
lehet beszerezni
Rákóczi-ut.(Korona gyógyszertár mellett)
Leibchenek félárban.
: : Telefonszám 827. : :

* Iroda kisasszony jó irással és feltétlen rendszeresítéssel felváltja a Park szállodába. Gyors és gépirás nem szükség s.

VITA

az indemnitás körül.

A kormány ellen és mellett.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónk. tól.) A képviselőház ülését délelőtt háromnegyed 10 órákor nyitotta meg Szász Károly alelnök.

Hegedüs Lóránd előadó ismertette az indemnitást. Négy havi indemnitást javasol azért, mert amíg nem tudja fedezni az ország a kiadásokat, különösen a hadiköltségek kamatait, hosszú indemnitást nem adhatnak. Az előbbi kormány nem volt fakes, csak a mérsékelt pénzügyi politikának volt híve. Azt hiszi, hogy sikerülni fog nemcsak a enyhíteni a terheket. Különösen fontosnak tartja az ékszerék értékesítését a külföldön, ami a valuta egyensúlyt megjavítja. A legboldogabb nemzet, amelyik leveti ékszerait.

Szükegesnek tartja, hogy a háboru után a hadiköltségek jogzókat megjutalmazták, s megbüntették azokat, akik nem jögyeztek. Ajánlja a 4 hónapos indemnitás elfogadását.

Esterházy szóial fel szután. Sajnája, hogy négy hónapos indemnitást azavasnak csak meg. Nem akarja hosszasan igénybe vesni a Ház figyelmét, méltóztatassék a pénzügyi bizottság által előterjesztett törvényjavaslatot a kormány által bemutatott szövegezéssel elfogadni.

Gratz Gueztáv szakszerű felvilágosításokat adott és beiterjesztette a dírókra vonatkozó módosítást.

Szász alelnök elrendelt, hogy a javaslat délutánra kinyomattassék a képviselők közt való szétosztás végett.

Jakabffy Elemér kijelenti, hogy legteljesebb bizalmatlansággal van a kormánnyal szemben, amelyben a külföldi világszatek képviselői foglalnak helyet. A kiegyezés körében sem egységes a kormány. Külföldön az hangsúlyozza, hogy a néppárt tagjai, akik eddig a latifundiumok birtokosai ellen foglaltak állást, valamint Vásonyi ellen is, most mégis támogatják azt a kormányt, amelynek szüke a legnagyobb latifundium birtokosa és akitől azt bssélik, hogy Magyarországban csak 1-2 leány volna méltó hozzáf feleségül . . .

(Köszönetnyilvánítások: Izléstelenység. Ne avatkozzák más magánügyébe!)

— A kabinetben belül világnézetek fognak majd összeütközni, amit az ország meg fog banni.

Pál Alfréd szóial fel szután. Foglalkozik Apponyi álláspontjával s polemizál Battányival és Andrássyval.

Serbán Miklós román nemzetiégi szerint a nemzetiégi kérdést csak a koncentrációs kabinet oldhatja meg. A kormány tagjainak pártja a magyarság érdekében szállnak sakra, a nemzetiégiakat csak a munkapárt képviseli. A szászok a románok felső előnyökben részesülnek, a románokat bazzáruhással vádolták, ismét a szászok jobban védelmezték a hazát a románoknál? . . .

Sámeji (Közbesszól.) Hányan szökték meg?

Serbán: Aki jobban érzi magát ott, az maradjon ott. Azonban a románok meg:

tevék kötelezettségüket. — A javaslatot elfogadják.

Az elnök ezután a vitát félbeszakítja, az ülést délután egynegyed 5 órákor folytatják Simonsits alelnök elnöklésével.

Münich Kálmán szólal fel, aki az indennitési javaslatot a pénzügyi bizottság foglalkoztatásának szerint fogadja el. Reméli, hogy a kormány megvalósítja mindazt, amit a felső oldaltól annyiszor követeltek. Szükségesnek tartja, hogy a tisztviselőknek lehetővé tegyék az olcsó élelmezést.

Farkas Pál foglalkozik a vádakkal, melyekkel a munkapártot az ellenzék érintette, majd a munkapárt élénk tapsai mellett méltatja Tisza érdemeit.

Radvánszky Béla szólal fel ezután, utána

Antal Géza, végül

Vázsonyi Vilmos a bírák kérdésével foglalkozik.

Az elnök ezután megszakítja a vitát, amelyet hétfőn folytatnak.

A németek győzelmes rohama a Chemin des Dameson.

Elfoglalták a franciák másfélkilométeres árkait.

Berlin, június 23. A nagyfőhadparancsnok jelenté:

Nyugati harcok.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. A tűzérő tevékenységét a flandriai arcvonalon és Artoisban az első a délutáni órákban is befolyásolta. Később élénkebb vált a tengerpart közelében. Bixchootól Ermentièresig és Loos és Bullecourt között, mint a tegnapi éjjel folyamán, napkelte előtt ma is több helyen visszavertünk angol felderítő csapatokat.

A német trónörökös hadserege. Tegnap reggel tűzérőnk és aknavetőnk rövid, heves hatású tüzelés után a Chemin des Dameson, Filainétól délkeletre alsó részük rohammal elfoglalták a franciák állásának egy részét a az egy és fél kilométer szélességben és öt száz méter mélységben meghódított árkokat három heves ellentámadással szemben megtartották. Az ellenség súlyos veszteséget szenvedett, mivel a megerősített védősereget sárótűzbe szorítottuk. Három száz foglyot szállítottunk be. A franciák reggel a Cornilles hegytől nyugatra, este pedig Vauxsillanál támadást intéstek, de anélkül, hogy eredményt értek el. Crancól keleire és a Mass két partján felderítő előretörésünkkel foglyokat szállítottunk be.

Albrecht württembergi herceg hadserege. Az arcvonal mentén csak szokásos harci tevékenység folyt. St. Mihieltől és a Moskól keleire visszavertünk francia felderítő csapatokat.

Június 15-ike óta légi harcokban huszonhárom, védőtűzünkkel öt ellenséges repülőgépet, azonkívül négy kötött léggömböt lőttünk le.

Keleti harcok.

Tegnap fokozott tűzvékenység folyt, különösen a Lemberg — tarupoli vasút és a Dnyester között.

Ludendorff, első főhadparancsnok.

Oroszország a görögországi állapotok ellen.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból táviratossák: A Tidningen jelenti Haparandából: A munkáskongresszus legutóbbi gyűlésén Terecselli miniszter kijelentette a kormány nevében, hogy a külügyminiszter útján Oroszország tiltakozott a Görögországban végbement erőszak miatt, amely Görögország alkotmányát és önrendelkezési jogát sérti.

Budapest június 23. (Saját tudósítónktól.) A Times jelenti Athénból: Janaszi átnyújtott Zaimisnak egy 167 személynek újabb kiutasításáról szóló jegyzéket, amelyben az összes királgai háztartásokhoz tartozó személyek is benne vannak három kivétellel.

A francia szociálisták elmennek Stockholmba

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) Genéből jelentik: A francia szociálista pártok elhatározták, hogy Oroszország meghívását a stockholmi konferenciára elfogadják.

Kerenszky súlyos beteg.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) Haparandából jelentik: Mivel Kerenszky állapota nagyon súlyos, utódjáról gondoskodtak Alexejev tábornok személyében, aki azonban a megbízást nem fogadja el.

Anarchia Péterváron.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából táviratozzák: Haparandán át Pétervárról jelentik: A fővárosban uralkodó nagy izgalmak egyre nyugtalanítóbbak. Ujra utcai harcok dühnek gépfegyverek tüzelése mellett. A fosztogatások és gyújtogatások napirenden vannak.

Tüzérharc az orosz fronton.

Keleti harcok. Budapest, június 23. (Hivatalos.) A hegyvidék arcvonalon és Wolhyniában az ellenséges tűzérőgi tűz időnkint feléledt, A Brzezanytól délre fekvő terület tartós lövetését ütegeink erőteljesen viszonzották.

Olasz és délkeleti harcok. Budapest, jun. 23. (Hivatalos.) Csekély harci tevékenység.

A vesérkar főnöke.

Az antant szerződésének revíziója.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik: A Morningpost jelentése szerint az alsóház a kormánynak felhatalmazást adott arra nézve, hogy a szövetségesekkel kötött szerződést revíziálja.

Rendes hajóforgalomra készülnek az angolok.

Budapest, június 23. ((Saját tudósítónktól.) Bázselből jelentik: Londoni jelentés szerint Anglia hajóstársaságainál a hajógyárban előkészületek folynak, hogy ősszel a rendes hajóforgalmat felvegyék.

Franciák Szalonikiben.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) Bernből jelentik: Peupet, Szalonikét és Prevezát egy francia különítmény megszállotta.

60.000 tonna.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) A német admirális jelenti: Tengeralattjáróink az Atlanti Óceánon újabban 21000, a Földközi tengeren 40.000 tonnatartalmu hajót süllyesztettek el.

A miniszterelnök a nemzethez.

Budapest, június 22.

Esterházy Mór gróf miniszterelnök a következő lelkes felhívással fordul a nagyközönséghez:

Befejezéséhez közeledik gazdasági erőfeszítésünk hatodik erőpróbája, az a néma küzdelem, melyet a fronton küzdő vitéz katonáinkkal párhuzamosan vív öntudatos elszántsággal a fronton belül élő és dolgozó polgárság. Az esernyi vékony érből és patakából hatalmas folyóvíz dagadó pánziáridi elemi erővel hullámzik az országból határaink felé, hogy segítsen kivélni és visszavetni az ellenséges tőke által elpusztításunkra talpra állított milliós hadik dűhől elvakult folytonos támadását.

As ellenséget as őt eddig ért kudarcok nem tu llák józanabb belátásra bírni, nem akarja belátni a véres hekatomba hiábavalóságát, medlőségét s nem vessi tekintetbe a mesterséges erővel ellenünk uszított szövetséges népeknek a béke után való és mindinkább erősödő vágyódását.

Mi szénézve a határainkon, a bizakodó reménység magyugvásival szívünkken kell, hogy továbbra is kitartsunk s minden tettünkkel, gondolatunkat as a nem lankadó akarat kell, hogy irányítsa, mikép a hadikölcsönben megnyilvánuló gazdasági erőfeszítésünk nem a háboru nyugtásira irányul, de létünk, hazánk és családi tühelyünk megvédésére.

A nyugalmas, szilárdan megalapozott munkás béke felé törtet gondolatunk, amikor felszólítjuk az ország lakosságát, hogy a hatodik magyar hadikölcsön jegyzésének még hátralevő utolsó napjait kihátrálsul még telőse be a lendületes akciót a hadikölcsönnek mindm előőjt tulzárnyalt sikerével.

A hadikölcsönre való jegyzés nem annyira hasafias áldozatkésség, mint kötelesség, melynek vagyoni erejéhez mért teljesítését a nemzet nagytól és kisinytől egyaránt elvárja!

Budapest, 1917. június 22. é.

Gróf Esterházy Mór,
magyar királyi miniszterelnök.

Politikai hírek.

Megállapodás az új főispánokra nézve.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) A pártok bizalmi értekezletet tartottak, amelyen megállapodtak a leendő főispánok legnagyobb részének személyében. Megállapodásukat jegyzékben közölték Esterházyval. Mintegy 60 főispáni állás betöltéséről van szó. Sok képviselőből lesz főispán és pedig magyar vidékeken legnagyobb részt Apponyipártiak, a felvidéken néppártiak, Erdélyben alkotmánypártiak. A főispáni kinevezéseket a hivatalos lap esütörtől száma hozza.

Esterházy nyilatkozata programjáról.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) Esterházy Mór gróf miniszterelnök a Vossische Zeitung tudósítója előtt nyilatkozott.

Kijelentette Esterházy, hogy korábbt nyilatkozatában már kifejezte, hogy a ketős monarchia külpolitikájára nősve teljesen egyetért Czernin politikájával. Egyéb-ként a kormány tagjainak is egységes a politikai felfogása.

Legfontosabbnak tartja a gazdasági megállapodást Németországgal, majd asután Törökországgal és Bulgáriával.

Sok nehézsége lesz a választójog reformjának keresztülvitelésében, de el van készülve a Ház felössitására is. Nehézségek től nem riad vissza, sokat volt a harotéren,

tétlenséget nem ismer. Lelkiegyensúlya tudatában száll síkra, csüggedésre nincs ok. Az ellenség azt mondta, hogy az idegeinkkel bírjuk a háborut, nekem pedig vannak idegeim.

A miniszterelnök Bécsbe utazott.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) A miniszterelnök ma tjjel 11 órakor Bécsbe utazott hogy holnap kihallgatison jelenjék meg a királynál.

Kratochwil ezredes a városi árvaszéken.

A nagyváradi 4 es honvédek dallás ezredese: Kratochwil Károly ezredes tegnap megjelent a városi árvaszéken s látogatást tett dr. Istvánffy István árvaszéki elnöknél. Érdeklődött a hadiárva gondozása és ellátásáról.

Tudvalevőleg dr. Istvánffy István árvaszéki elnök nagy buzgalommal karolta fel a hadiárva ügyét s gondoskodott azoknak nemcsak kellő elhelyezéséről, de megfelelő ellátásáról is és állandó felügyeletet tart, hogy a hősök saegény árvái ne érezék az árvaság keserűségét.

Kratochwil ezredes előtt dr. Istvánffy István elnök részletesen ismertette a nagyváradi városi árvaszék gondozása aistt levő hadiárva számát s élsőnke érdeklődött azok helysége és sorsa felől.

As árvaszéki elnök felvilágosítása után katonái nevében is köszönetét és elismerését

fejeste ki s kijelentette, hogy a négyes honvédek előtt is kifejezést ad azon tapasztalatainak, hogy a hősök árváinak ügye jó kezében van.

Kijelentette továbbá, hogy a harotéren, a négyes honvédeknel levő lelkeseket hasaküldi, abból a célból, hogy itt a hadiárva ügyét tanulmányozzák.

Meleg szeretettel beszélt honvédeiről, kiket igaz bajtársi ragaszkodással említett s a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott önfeláldozó harokésségükről, amelyre büszke.

Látogatása végén kijelentette még, hogy szeretett volna a hadiárva ügyéről, gondozásáról aktaszertőleg is meggyőződni, de elfoglaltsága miatt erről kénytelen lemondani. As eddigi felvilágosításokból azonban már meggyőződött, hogy az elsett hősök árváinak ügye jó kezében van Nagyvárad város árvaszékénél.

A Nagyvárad-Velencei Takarékpénztár fuziója.

Egyesül

a Polgári Takarékpénztárral.

Pár hónappal eselőtt a Nagyvárad Velencei Takarékpénztár részvénytársaságban felmerült az eszme, hogy fuzionál valamilyik nagyváradi pénzintézettel. Elsősorban a Polgári Takarékpénztárnak — amely pénzintézet alapította tulajdonképpen a Várad-Velencei Takarékpénztárt annak idején — ajánlotta meg az egyesülést, de a Polgári takarékpénztár nem volt hajlandó a fuzióra.

Eszután a Kereskedelmi és Forgalmi-bankkal kezdték meg a tárgyalásokat, a mely hajlandónak is mutatkozott az egyesülésre.

Közben azonban a Polgári Takarékpénztár megváltoztatta előbbi szándékait s reflektált a fuzióra.

Tegnap már másodizben tartott ebben a tárgyban közgyűlést a Velencei Takarékpénztár. Az ülés igen zajos volt. A két pénzintézet kivül a Merkur részvénytársaság is tett ajánlatot, amelynek nevében dr. Friedländer Ernő oit a közgyűlés esznhelyén letett 100,000 koronát az ajánlat komolyaságának biztosítására.

A zajos gyűlés aszal végződött, hogy szervezettöbbséggel kimondották, miszerint a Polgári Takarékpénztárral lépnek fuzióra.

Deutsch Simon elnökölt a közgyűlésen.

Mindjárt a megnyitás után felállott dr. Friedländer Ernő s tiltakozott a közgyűlés megtartása ellen. A közgyűlés szabálytalanul hivatott össze, mert a június 10-iki közgyűlés napirendjére a Kereskedelmi és Forgalmi bankkal való fuzió ügye volt kitérve, most pedig egy más pénzintézettel való fuziót küzlék ki. As alapszabályok eszerint pedig most is csak az előző, de határozatképtelen közgyűlése kitérőt ügyek tárgyalhatók csak.

Dr. Tóth Ferenc felvilágosítja felszólalót, hogy aszta másik ajánlat is érkezett, s így most mindkét ajánlatot tárgyalják.

Eszután az igazgatóság jelentését olvastik fel a mérlegről s a felmentvény megadásáról.

Dr. Friedländer Ernő a mérleg elfogadására és a felmentvény megadására ellen tiltakozik. 520 ezer K váltótárcát mutatnak ki, és pedig minos a jelentésből hiányzik a folyóságra kiutalás. Hasi, hogy ez jóhiszeműségből maradt el, de nem felel meg a keresk. törvénynek. Indítványozza a költség-les elhárítását s a jelentés későbbi részvényszerűségeket.

Kínok kihirdeti a határozatot, hogy a tiltakozást jegyzőkönyvbe veszik, a költség-let megtartják s a felmentvényt pedig megadják.

A fuzió.

Esután rátértek a fuzió kérdésére.

Felolvasták a Polgári Takarékpénztár ajánlatát amely szerint átveszi a Velencei Takarékpénztár összes aktívát és passzívát s minden 3 darab Velencei Takarékpénztári részvényért egy egész és egy nyolcad Polgári Takarékpénztári részvényt ad és szolgáltatásba átveszi vagy kártalanítja összes tisztviseleit és ügyészeit a Velencei Takarékpénztárnak.

Dr. Friedländer Ernő újból tiltakozott a fuzió tárgyalása ellen. Majd felvilágosítást igyekezett a jelenvolt részvényesektől. A Velencei Takarékpénztár már nagyjában meg egyezett a Kereskedelmi és Forgalmi bankkal és azt a Polgári sem ellenezte, s június 10-re már ki is tűzték a fuzió megvalósítását, de a költség-les határozatképtelen volt. És így most itt van a Polgári Takarékpénztár ajánlata. Mielőtt határozódnának, a maga részéről egy előnyösebb, konkrét ajánlatot tesz a Magyar Forgalmi részvénytársaság nevében. Ez az intézet szintén vállalja az összes kötelezettségeket s a Velencei Takarékpénztár minden részvényéért 100 korona készpénzt fizet s a vállalati kötelezettségek biztosítására letelez 100 000 korona biztosítékot.

Ezzel száz darab ezer koronás bankjegyet egy kötegbe letett az asztalra.

A dolognak vagyis inkább a pénznek nagy hatása volt.

Lebovits Rudolf a pénzüköt félő részvényesek nevében szólalt fel. Rájuk nézve az a fontos, hogy minél kevesebbet veszítsenek. Vegyék fontolóra a Friedländer ajánlatát s a fuzió javaslatot vegyék le a mai gyűlés napirendjéről.

Hosszabb vita volt még.

Esután elnök elrendelte a szavazást afelől, hogy határozódnak-e most a részvényesek a fuzió kérdésében, vagy erre nézve a határozathozatalt későbbi gyűlésre halaszták?

A leadott szavazatok összehámlálásánál kitudt, hogy az azonnali határozathozatalra 380, a halasztásra 150 szavazatot esett.

Dr. Friedländer Ernő tiltakozik a határozat ellen, mert a szavazás nem volt tilkos.

Esután arra szavaztak, hogy melyik pénztársasággal fusionáljon a Velencei Takarékpénztár. Három ajánlat felett döntöttek: a Kereskedelmi és Forgalmi Bank, a Merkur r. t. és a Polgári Takarékpénztár ajánlata felett.

A szavazásnál a Merkur 90 szavazatot, a Polgári Takarékpénztár 434 szavazatot kapott s így elnök kijelentette, hogy a Polgári Takarékpénztárral leendő fuziót fogadta el a többség.

Dr. Friedländer Ernő tiltakozott lemet a nyilvános szavazás ellen.

Elnök erre bezárta az elég zajos közgyűlést.

Betörés a Helfy-üzletben.

Tegnap délben az egyik legforgalmasabb utcában: a Kosauth-utcában betörés történt.

A Boros Jenő assák és ponyva üzletébe a régi Helfy üzletbe törték be déli 1 és 2 óra között, mielőtt az alkalmazottak távol voltak. Délután, mikor a személynzet egyik tagja felment az üzletbe, meglepődve látta, hogy a külső üvegajtó be van zúszva, a kilincs pedig a késznyomásnak szorosan engedett: ez ajtó nyitva volt.

Értésítették a rendőrséget, ahonnan Ehrlich Imre fogalmazó, ügyeltes tisztviselő ment ki a helyszínre.

Megállapították, hogy a pénztárból 7—800 korona hiányzik, az áruk azonban érintetlenek.

A tettes csakis a helyzettel ismerős egyben lehetett, mivel csak az tudhatja, hogy az ajtóban belüli kulcs van, amelyet az üvegajtót bonyolva elérhet. A tolvaj az így kiemelt kulccsal nyitotta ki a zárt ajtót.

A rendőrség nyomos.

HIREK

* **Vasárnap a templomokban.** M: Vasárnap, a székes-egyházban és a plébániáknál a templomokban az isteni tiszteletnek a következő sorrendben tartanak: A székes-egyházban reggel 7 órakor szentbeszéd és szentmise, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise, délelőtt negyed 12 órakor csodás mise; délután 3 órakor vesperna, — a várad olasz plébánia templomában: reggel 7 órakor, 8 órakor szentmise, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd, délelőtt fél 12 órakor szentmise; délután 3 órakor litánia, este fél 7 órakor szentbeszéd és háborus ájtatosság; — a Szent László templomban: reggel 7 órakor csodásmise, 8 órakor prédikáció és fél 9 órakor a tanulók miséje, délelőtt 9 órakor szentbeszéd és ünnepi szentmise; 11 órakor szentmise; — délután 3 órakor litánia, este 6 órakor szentbeszéd és háborus ájtatosság; — a várad velencei plébánia templomában: reggel 8 órakor szentmise, reggel 9 órakor ünnepi szentmise és szentbeszéd; este 6 órakor prédikáció és háborus ájtatosság. — A kapucinus atyák templomában: reggel 7 órakor csodásmise, délelőtt 10 órakor csodásmise, délután 4 órakor litánia és szentbeszéd.

* **Az egyetem hittudományi karán 5 év a tanulmányi idő.** A hivatalos lap legutóbbi száma hozza a budapesti egyetem hittudományi karának új szabályzatát. A tanulmány befejezéséhez 5 évet ír elő az új szabályzat, s a vidéki hittudományi intézetekből állépőknek is 5 évet kell hallgatniok vidéki főlevek beszámításával. A doktori fok elnyeréséhez négy, szigorlat és nyomatott értekezés elfogadása szükséges. Szigorlatra csak a negyedik év elvégzése után lehet jelentkezni. Két szigorlat között legalább fél évi időköznek kell lennie. Vidéki hittudományi főiskolán végzett hall-

gatók úgy nyerhejk el a doktori fokot, ha már 4 évet tanulmányilag jeles eredménnyel végezték s egy évre rendszeres hallgatóknak frakoznak be az egyetemen. A szigorlatok díját az ősi szokás szerint aranyokban kell fizetni. A szigorlatok díja 4 cs. és kir. vart arany, a pótszigorlatoké 1 tárgyól 2 arany, 2 tárgyól 3 arany, az avatási díj 17 arany.

* **Faértékesítő hivatal.** A hivatalos lap miniszeri rendeletben adja közre a „Magyar szent korona országának faértékesítő hivatala”-nak szervezeti szabályzatát és pedig a hivatal tisztvisarát az ármegállapító és végrehajtó bizottság szervezetét és teendőit.

* **A Kath. Nővédő Egyesület és a Missziótársulati Leányklub figyeimébe.** A Kath. Nővédő Egyesület elnöksége értesíti működő és reades tagjait, valamint a Leányklub reades tagjait, hogy hétfőn délután fél 6 kor tartja a nyári idény utolsó összejövetelét, amelyet konferencia követ. Tekintettel arra, hogy a Napközi Otthon is végleges szervezést nyer, az elnökség kéri a t. tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Krajosovics János 37. gyalogezredbeli őrnagyot a legfőbb dícsérő elismeréssel tüntette ki. Ugyasntén legfőbb dícsérő elismerésben részesíttek: Richter Nandor 37. gyalogezredbeli század. százados, Maibauk Oskár, rávújfalusi Fodor Árpád és Schuch József 70. gyalogezredbeli tart. hadnagyok és Procháska Venczel 70. gy. e. beli tart. főhadnagy.

* **A tüdővész ellen védekező egyesület ülése.** A nagyváradai tüdővész ellen védekező egyesület választmányja tegnap rövid ülést tartott a városbázán dr. Karácsonyi János püspök sinöklete alatt, amelyen dr. Molnar Imrő, dr. Medvigy Gábor, dr. Thury Kálmán, Schenker Ferenc és dr. Garó Sándor voltak jelen. A hegyen levő tüdőszanatórium felkénk bajáratánál levő patak/híd teljesen megromlott, használhatatlan. A katonai parancsnokság, amelynek rendelkezésére bocsátotta az egyesület a sanatóriumot a háboru tartamára, kéri az egyesületet, hogy a híd újjáépítésére szükséges 1200 korona költséghez járuljon hozzá. A híd építéséhez a képtalan 21 darab hosszú tölgyfa cölöpöt ajándékoz, az egyesület pedig 600 koronával járul a költségekhez. A választmány a képtalan értékes ajándékáért köszönetet szavazott. — Felhívás érkezett az egyesülethez, hogy haszon oda, miszerint a harotérről hazatérő tüdőbeteg katonák ne hurcolják be a tüdővést családjukba. A választmány erre nézve összehívja a helybizottságot, hogy megbeszéljék a tekintetben a tennivalókat.

* **A bejelentési hivatal szabályzata.** Nagyvárad város bejelentési hivatalának szolgálati és ügykezelési szabályzata már évek óta a belügyminiszeriumban hivert jóváhagyás céljából. Tegnap végre leérkezett a szabályzat a miniszeri jóváhagyással ellátva Nagyvárad városához.

* **Iskolaszéki ülés.** Nagyvárad város községi iskolaszéke a városi bizottsági termében f. hó 28-án, esütörtök délután 4 órakor reades gyűlést tart.

* **Eljegyzés.** Schmausz Endre honvédezáradas eljegyzett Kőszeghy Imre körorstornjai főjegyző kedves leányát: Lenkét-

IRODALOM

Dutka Ákos: ISMERLEK CAESAR.

Dutka Ákos kötetes megállapodott tehetségéről tesz bizonyosságot. Fejtődésében elérte azt a fokot, a melyen költői munkásságáról az irodalom körülbéli végleges ítéletet mondhat.

Dutka Ákos a Holnaposok közt indult a Parasztszere, de hamarosan tartozott a tulhangosok közé Melancholiára hajló költészete távol tartotta minden feltűnést vágytól. Csakban írogatta verseit, melyekben egy értékes költői tehetség nyilatkozik meg az egy igazi poétalélek érvényesül. A háboru közepette Dutka Ákos a szomorúságot, az emberiség nagy veszéseit éri. Magyar-sága szert hi ki út sz általános emberi főlé a a veszteségekben elsősorban a magyarság halottait siratja. Halk tündöcsök, lemondó merengések a verses legnagyobb részt, a vértenger fölött szomorú arccal néz el a pötlő a a lelkeseit indulók hangjaiban inkább a sok, korán sírba került ifju élet, sok kulturális és vagyoni érték pusztulását siratja. A kötet díszesre válik a Szilgysti-Társaság kiadványaikak. Múltóul közölikük belőle a következő verseit:

BUCSU

A DERES REGIMENTHEZ.

Riga alól a muszka tőlől
A hallgató bölos nagy tábornok ur
Üzent haza: . . . Szakállas kender,
Legyünk csak bátran türelemmel, —
Nagy óránk késik. — Hitünk se fogy, se mul.

Szeged alatt s a nagy Biharban
Bacsuzik hát a vén deres magyar,
Étán a tarlón jeges szél sikoltoz; —
Ei marad itthon vajjon a dologhoz?
Médig tart fölöttünk még a zivatar?

Vén bibliák öreg betűje,
Hiába kérded, erre nem felel, —
Sion-hogy alján mit is kereshet
Szabados István rokkánó tested,
Szegény szivednek hogy mondhasam el?

Üszök alatt fiad már alszik,
Seonteltessék meg híre és neve
Hazánkért halt, földünket védte:
Egy alma volt: a drága béke, —
Senkit sem bántott, ha nem jött ellene.

Szeged alól s a nagy Biharból
Neked most mégis mulhatalanul
Menned kell, mert Sionhegy alján,
Riga alatt s a Dnyeszter balján
Ti rátok vár a nagy tábornok ur.

Az Élet szépirodalmi képes heti folyóirat (szerkesztő: Andor József) június 24-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Válogatásból. Szén. — Henry Bordeaux. Kálmán György. — Az elkészült lovag. (Elbeszélés.) Kádár László. — Bélosófal a szíveknél. (Költészet) Mész László. — Az orosz fogoly. (Elbeszélés) Domonkos István. — Kultúra. — Hétfői hétre. — Szerkesztői üzenet. — A kiutáló lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15—e. Előfizetési ár felésre 10 korona. Munkatársaságunk készséggel küld a kiadóhivatal.

A Küldgy Hadügy utolsó számában Cadorna támadásairól Gellért Oszkár, Konstantin kijály tragédiájáról dr Szana Sándor írt, Falk Richárd tárosájában a harotéri humor vírássit gyűjtögeti. Darvai János százados hadbíró jogi értekezése, több katonatiszt háborus élménye, a legérdekesebb katonai hírek, a katonai tanácsadó stb. stb. tartalmát a kitűző katonai újság gazdag tartalmát. Előfizetési ára negyedévre 6 korona. Kiadóhivatala Utófol-ut 11—13. szám alatt van.

SZINHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap délután: Bijos ismeretlen.
Vasárnap este: Csárdáskirálynő.
Hétfő: Mágus Miska.
Kedd: Lengyelvár. (Dr Tóth Kálmánú felléptével.)
Szerda: Varázskörkép (Della Donna Eugénia vendégfelléptje.)
Csütörtök: Csokoládé katoná (Della Donna Eugénia vendégfelléptje.)
Péntek délután: Bőregér.
Péntek este: Aranyember.
Szombat délután: Csárdáskirálynő.
Szombat este: Csárdáskirálynő. (Della Donna Eugénia felléptje.)
Vasárnap délután: Ripp van Wikk.
Vasárnap este: Csárdáskirálynő. (Della Donna Eugénia vendégfelléptje.)

Della Donna Eugénia Nagyváradon.

Képeit a budapesti lapok és a nagyközönség egyhangúlag elragadtatással konstatálta hogy egyike a legnagyobb színpadi jelenségeknek, szépsége pedig ma Magyarország színpadvilágában verseny nélkül áll. Külföldi esztétikusok legtekintélyesebbjei a komoly színpadi értéket méltányló hódolattal adóztak Della Donna Eugénia-nak, aki Hón bursban, Berlinben és Bécsben aratta díjazást, a budapesti közönség pártatlanul forró ovatók központjává tette, amikor Della Eugénia a Népopera lapjúl szerződött. és a külföldi és budapesti közönség lelkesedésével egyenlő örömmel üdvözölhetjük Erdélyi Miklós színpadvezetőnek azt a sikerrel járt törekvésit, hogy Della Donna Eugénia a jövő hét folyamán négy estón vendégként lépteti fel a Szilgysti-színház színpadán.

A regyogó szépségű fiatal színésznő szerdán este a Varázskörkép 15 női szerepében lép fel, csütörtökön a Csokoládé katonában, szombaton és vasárnap este vendég-szereplésnek a csouja, a mikor a nálunk oly kedves dráma: Csárdáskirálynő című szerepében fogja láthatni az operetta dírákhoz azt a most legújulóbb csillogást.

Az igazgatóság, — mint azt majd hírül adjuk, az előreláthatóan létszám érdekében tekintettel inteskedni fog, hogy Della Donna Eugénia vendégestése a jegyek elővételben mihamarabb megvehetők legyenek.

URANIA
mozgó-
színház

Vasárnap
Az eskü
dráma 5 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor,
hétköznap 5 órákor kezdődnek.

APOLLÓ
mozgó-
színház

Vasárnap
Az Áldozatkészség szobor
teleplezése.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor,
hétköznap 5 órákor kezdődnek.

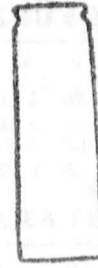
VIGADÓ
mozgó-
színház

Vasárnap
Bobi mint Amor
bohózat 3 felv.

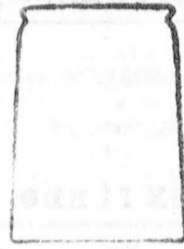
Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor,
hétköznap 5 órákor kezdődnek.

NYILTTÉR.

HETI ÁRJEGYZÉK:

II.
7/6

VI.
1

Befőttes és uborkás üvegek
megérkeztek
minden kivitel és nagyságban
Eladás nagyban és kicsinyben.

- Vizespohár finom csiszolt üvegből . . . —25
- Borospohár finom csiszolt üvegből . . . —22
- Söröspohár finom csiszolt üvegből . . . —80
- Vizeskanosó finom csiszolt üvegből . . . 2—
- Borospalack finom csiszolt üvegből . . . 2—
- Cukortartó színes finom csiszolt üvegből 2—
- Sótartó kristály finom csiszolt üvegből . 2—
- Gyümölcsállvány finom csiszolt üvegből 3—
- Befőttestál fogóval finom csiszolt üvegből 3—
- Vizeskészlet színes finom aranyozással . 5—
- Boroskészlet színes finom aranyozással . 4—
- Söröskészlet színes finom aranyozással . 4—
- Likörkészlet színes finom aranyozással . 4—
- Tészta készlet finom majolika színezéssel 5—
- Kávékészlet színes finom aranyozással 10—
- Teáskészlet színes finom aranyozással . 10—
- Mocskakészlet színes finom aranyozással 10—
- Mosdókészlet színes finom díszítéssel . 13—
- Ebédőkészlet színes finom aranyozással 40—

Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók minden kivitelben kaphatók.

Megérkeztek

Konyha felszerelési áruk.
Főzőedények.
Táblaüveg. Porcellánárak.
Répkeretezés művészies kivitelben. Ablaküvegezés!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.
Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

Főszerveztő:

Felelős szerkesztő:

Dr. ERŐGER ALADÁR

J. PAPP KÁROLY

Fürdői menetrend.**NAGYVÁRAD—PÜSPÖRFÜRDŐ.**

	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	9 50	2 19	4 89	8 10
V.-Velece >	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó >	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő érk.	10 21	2 51	5 11	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. u.	d. u.	este
Püspökfürdő ind.	10 59	3 29	8 00	9 29
Rontó >	11 04	3 34	8 16	9 34
V.-Velece >	11 21	3 47	8 33	9 46
Nagyvárad érk.	11 31	3 57	8 43	9 57

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velece >	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	10 26	2 56	5 16	8 57
Félix-fürdő érk.	10 33	3 03	5 23	9 04

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. u.	d. u.	este
Félix-fürdő ind.	10 39	3 10	7 59	9 10
Rontó >	10 46	3 17	8 06	9 17
V.-Velece >	10 59	3 30	8 22	9 30
Nagyvárad érk.	11 09	3 40	8 32	9 40

*-gal megjelölt vonatok csak vasárnap és ünnepnapokon közlekednek.

Merza Kálmán

nyerges és szijgyártó Nagyvárad,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijázat, kocsi-ülés, lábvédők és szerszámlakok raktára.

**Gazdasági és Iparbank
Részvénytársaság**

Nagyvárad, Szent László-tér 2. sz.

Alaptőke: 3,010.000 korona.
Tartalékalap: 600.000 kor.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára. — Leszámitol váltókat. — Előleget nyújt értékpapírokra, Kölcsönöket ad telekkönyvezett ingatlanokra rövidebb és hosszabb időre. Valamint törlesztéses jelzálogkölcsönöket is engedélyez.

Bővebb felvilágosítást az intézet nyújt.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl

Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
Telefon 532.

Bubla és Társa.

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható e fűszer és csemege kereskedésben.

Szalámi, sajt, szalonna,
kitűnő **Málnaszörp,**
Törley pezsgő, valódi
kitűnő **ó-borok.**

Saját termésű bor.

Szappanok. Naponta friss izletes házikenyér. Felvágott fa házhoz szállítva. Élelmi cikkek. Naponta friss vaj, remek lipthói turó.

Telefonszám 11-49.

Vas és rézágak

afrik és lószőrmatracok,
amerikai és sudrony-
ágybetétek: összehajtott
ágyak eredeti gyári áron
kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558

A Rákóczi-ut legforgalmasabb
részén

emeletes ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd

Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Családi ház

6 szobás uri lakással
parkirozott kerttel

eladó.

Értekezhetni lehet Dr. Kaczián
Kálmán ügyvédnél. Uri-u. 5. sz.

Új virágcsarnok

Van szerencsém a mélyen tisztelt
előkelő közönség nagybecsű tu-
domására adni, hogy Nagyvára-
don, Rákóczi-ut Stern-féle ház-
ban, szemben a Széchényi szálló-
dával, a mai kor kívánalmainak
megfelelő

élő- és művirág kereskedést

nyitottam. Naponkint a legszebb
élővirágok, valamint teljesen hű
utánzatu művirágok, délszaki
növények nagy választékban
kaphatók.

Lakodalmi és alkalmi csokrok,
koszorúk izléses kivitelben, ju-
tányos áron

A t. közönség b. pártfogását
kérve vagyok

özv. Fehér Imréné
Rákóczi-ut 10.

TELEFON: 15-89.

Vizvezeték-utcán szép kilátással
egy családnak való ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd

Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

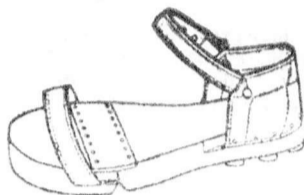
Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 13:40, 15:80, 18:10, 22:20.
 la Hasított bőr 15:80, 18:70, 20:50, 25:70.
 Lóbox és tehénbox 17:—, 20:50, 22:80, 27:50

Fatalpu szandálok:

24-25,	26-28,	29-31,	32-35,
4-—,	4:10,	4:40,	4:90,
36-37,	38-40,	41-43,	44-46,
5-—,	5:50,	6-—,	6:10.

Lábujjszij oldalszegzés nélkül **törvényileg védett megerősítéssel.**

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedményben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

KÉVEKÖTŐ

géphez manilla helyett parafinált tiszta natron celulose több águ kiváló jó minőségű frankó szétküldés, 100 kg. 700.— korona

PÁTRIA PAPIRGYÁR

papirspárgáinak eladási irodája
 Magyarország részére

Budapest, VII. Rákóczi-ut 6. sz.
 !! Telefon 83-63. !!

Hasábos és vágott

TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak

JENEI M. CÉGNÉL

szerezheti be

Nagypiac tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10-13. szám.

Megrendelések pontosan kimérve, kivonatára házhoz szállítanak.

IZSAK LIDIA

elsőrendű művész

1917. június 24.

Park-szálloda

1917. június 24.

szálloda

22 óráig a legelő útra szerint 2 óra alatt elkészítünk, késszűzben egyenes tűzők, melltartók és harkókban nagy rácsok. Fűzőket választás végett vágásra is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilárdított műanyagok egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádigos, vízvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utcza.
 Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtatnak.

Élelmezési ajánlat!

ASZÓDI MIHÁLY

fűszer, csemege és cukorka nagykereskedő,
 Kossuth-u. Sas-palota. Telefon 635.

Ajánlok nagyban: kecskeméti gyümölcs konzerveket dobozokban, téli szalámit, rendkívül nagy választék italokban: konyak, rum, szilvórium, apró, tőkölly, likörök és barack párlat, tokaji borok, továbbá Windischgrätz, Donyi és Andrányi-féle borok, diána sósborszesz, mogyoró mazsola, feltöltő és létező mindenféle csokoládé 140 áru és cukorkák.

Valódi mána és citrom szörp. 1/2 kilós kecskeméti zseri (r. ezik 1000 áveg nagy és kicsinyben.

Nagyvárad legszebb kirándulóhelye

Szent László Püspök Gyógy-Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőztem teljes!

Kénes hév víz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csusz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdes fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az összes szobákban. Nagyszobákban nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvezet. Uszodák, napfürdő, homokkúpa. Fürdőszertetőt küld az igazgatóság.

Komzsik Alajos,
 a fürdő bérlője.

Betűszedő tanulóknak
 fiu és berakó tanulóknak leány fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda R.-t.-nél.

Mindenféle vidéki megrendeléseket azonnal szállítunk.
Telephon 92. sz.

Szélőtől, hidegtől
kifujt

vörös arcra és kézre
továbbá szeplő, miteszer
és pattanások ellen

legjobb szer az

Alabástrom Crème,

mert a legtisztább és legjobb anyagokból van összeállítva, minőségére és hatásaira nézve felülmúlja az összes forgalomban levő készítményeket. Kétféle minőség van nappali és esteli használatra.

1 tégely ára 1 kor. 50 fill.

Alabástrom
pipere szappan.

Legtisztább, legfinomabb növényi zsirokból van összeállítva. Teljesen lugmentes, mivel az alabástrom szappan tiszta Lanolin-nal van tulzsirosítva, a miért is az arcot nem marja, nem csipi, hanem az arcbőrt üdévé, puhává és simává teszi.

1 drb ára 4 korona.

Szeplő elleni

valódi LISZKA-VIZ.
1 üveg ára 2 korona.

Ezen szerék kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett.)

Ő csász. és Apost. kir. Felségének

legfelső felhatalmazása folytán

32. CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK

közö: katonai jótékonycélokra.

Ezen sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 kor. összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A huzás 1917. július 28-án nyilvánosan fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a jótékonyági sorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtstrasse 5. sz., a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapest, IX. Vámpalota, továbbá a lottógyűjtődékben, dohány-tózsékben, adó-, posta-, és távirtdahivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szék.

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
(jótékonyági sorsjátékok osztálya)

Olcsón vállalok!

kőműves, ács és cserepező munkát, ugy helyben mint vidéken.

Staharóczky József
Danzanich u ca 16. sz.

Olcsó takarmány!

Lovak, szarvasmarhák etetésére

maláta

kapható

métermázsánsként 6 K-ért.

Moskovits Mór és fia r.-i.-nál
Kolozsvári-utca 62.

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Bémer-tér.

Befizetett részvénytőke
1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetétet könyvecskékre és folyószámlára s azt előnyösen kamatoztatja. Leszámítol váltókat. Engedélyez előnyös feltételek mellett jelzálogkölcsönöket törlesztésekre. Előleget ad érték-papírokra.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

A telep telefonja 614.

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy villamos

FŐZŐEDÉNYEK,

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb áron kaphatók. Telephon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállíttatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerező telefonja

55.

Főszerező telefonja

55.